Motion till riksdagen 1987/88:So708

Av Lars-Ove Hagberg m. fl. (vpk) om facklig majoritet i arbetarskyddsstyrelsen m. m.

Vpk har vid tidigare riksmöten framfört kritik mot både arbetsmiljölagen som ramlag och arbetarskyddsstyrelsens oförmåga att fylla denna ramlag med ett verkligt innehåll. Enligt arbetsmiljölagen skall arbetsmiljön vara tillfredsställande såväl ur fysisk som psykisk synpunkt. Trots förbättringar i arbetsmiljön har det kommit nya risker och arbetsmiljöläget på landets arbetsplatser är långt ifrån tillfredsställande. En stor del av ansvaret måste läggas på arbetarskyddsstyrelsens ledning som inte förmått fylla ramlagen med ett bättre innehåll.

Arbetarskyddsverket

Arbetarskyddsverket (ASV) dominerar myndigheternas insatser på arbetsmiljöområdet. Utöver administrativa avdelningen består ASV av tillsynsavdelningen, som främst verkar genom sina 19 yrkesinspektionsdistrikt, genom föreskriftsarbetet samt forskningsavdelningen som är Sveriges största arbetsmedicinska forskningsenhet med trehundra anställda. Arbetarskyddsverket sorterar under arbetsmarknadsdepartementet och leds av en styrelse, som består av representanter för arbetsmarknadens "parter", riksdagsmän samt Kommun- och Landstingförbunden. Arbetarskyddsverkets utbildningsavdelning anordnar kurser för företagshälsovårdens personal.

Det lokala arbetet i yrkesinspektionen övervakas och leds av yrkesinspektionsnämnder, vilka i sin tur är sammansatta av representanter för "parterna" samt en representant för kommun och landsting. Yrkesinspektionen och yrkesinspektörerna har utsatts för åtskillig kritik. I de fall lagen, kungörelsen och föreskrifterna inte utnyttjas eller alltför långa dispenser ges är detta naturligt. Kritiken bör emellertid i första hand riktas mot de ramar som fastlagts av riksdagen.

Yrkesinspektionens personal kan knappast anklagas för att den inte överskrider de lagbestämmelser och föreskrifter som fastlagts ovanifrån.

Facklig majoritet

Vpk anser att de arbetande kan ha gott stöd i en välfungerande yrkesinspektion. Det avgörande inflytandet över många frågor bör dock ligga på den lokala fackföreningen. Många arbetsplatser saknar emellertid egen fackklubb på grund av för få anställda, och på andra ställen kan det lokala

facket vara svagt. Då behövs ett statligt tillsynsorgan. Eftersom arbetsmiljölagen är grundad på klassamverkan tenderar yrkesinspektionens arbete till att sträva efter kompromisslösningar. De fackliga representanterna bör ha majoritet i såväl ASV:s styrelse som yrkesinspektionsnämnderna, vilket även LO och TCO krävt. Yrkesinspektionen kan emellertid aldrig överta fackets kamp för en riskfri arbetsmiljö eller bestämmanderätten över arbetsmiljön.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag som innebär att de fackliga representanterna får majoritet i såväl arbetarskyddsverkets styrelse som yrkesinspektionsnämnderna.

Stockholm 25 januari 1988

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Tommy Franzén (vpk)

Karl-Erik Persson (vpk)

Inga Lantz (vpk)

Alexander Chrisopoulos (vpk)

Paul Lestander (vpk)